

Ul. Politechniczna 15A m5
80-238 Gdańsk
tel.: 501 089 271

marek.adamczewski@asp.gda.pl

Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku
Wydział Wzornictwa
80-836 Gdańsk, Targ Węglowy 6

Recenzja

**w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego
pani dr Dominice Drezner Ilczuk
z Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego
w Łodzi**

Podstawa formalna – uchwała nr 85(03)/2025/Rady ds. Stopni Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi z dn. 7.11.2025 roku.

Recenzję sporządziłem na podstawie poniższych materiałów:

1. Wniosek dr Dominiki Drezner-Ilczuk z dn. 12.08.2025 z określeniem osiągnięcia naukowego będącego podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego
2. Opracowanie pt. „Autoreferat” z wydzielonymi tomami:
 - Autoreferat - Znaczenie procesu projektowego w tworzeniu produktu wzorniczego na podstawie studium przypadku (bogato ilustrowany tom liczący 214 stron)
 - Autoreferat zał. I dydaktyka (121 stron)
 - Autoreferat zał. II projekty/realizacje (257 stron)
 - Autoreferat zał. III osiągnięcia (135 stron)łącznie 727 stron informacji przygotowanych przez Autorkę w jednolitej formie graficznej.

Sylwetka Kandydatki

Jak czytamy na stronie informacyjnej Instytutu Wzornictwa Łódzkiej, macierzystej dla kandydatki Akademii Sztuk Pięknych pani doktor Dominika Drezner-Ilczuk jest projektantką wzornictwa przemysłowego i grafiki użytkowej. Absolwentką tejże Łódzkiej Akademii Sztuk Pięknych na Wydziale Wzornictwa Przemysłowego i Architektury Wnętrz oraz studiów podyplomowych na kierunku User Experience Design Uniwersytetu Humanistycznospołecznego SWPS w Warszawie. W 2018 roku uzyskała stopień doktora w Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu. Od kilku lat zajmuje się projektowaniem produktów z dziedziny wzornictwa przemysłowego, komunikacji wizualnej, architektury wnętrz,

projektowania doświadczeń użytkowników. Jej prace były pokazywane na wielu polskich festiwalach i wystawach zagranicznych, między innymi w Singapurze, Berlinie, Budapeszcie, Warszawie, Katowicach, Gdyni, Łodzi, Wrocławiu. Zajmowała się dydaktyką w Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu (w latach 2018 – 2020) oraz na Uniwersytecie SWPS w Warszawie w latach 2021 – 2022). Od września 2019 prowadzi zajęcia w Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi.

Od stycznia 2017 roku prowadzi autorską pracownię projektową Drezner Studio, gdzie zajmuje się głównie projektowaniem produktu, grafiką, architekturą wnętrz oraz UXD. Organizuje wystawy jako kurator, bierze udział w wykładach i panelach, organizuje szkolenia tematyczne oraz w ramach swojej pracy pełni funkcję członka jury. Jest laureatką nagrody Red Dot Design Award w 2013 roku. Członkiem jury konkursu IF World Design Guide. Od 2015 roku jest członkiem Stowarzyszenia Projektantów Form Przemysłowych. Doświadczenie zawodowe zdobywała w biurach projektowych w Polsce, we Włoszech i Hiszpanii. W tworzeniu skupia się na szukaniu i definiowaniu potrzeb oraz relacji między człowiekiem a otaczającym go światem.

Ocena osiągnięcia artystycznego

Jako dzieło, pretendujące do spełnienia wymogów zgodnie z ustawą z dnia 20. lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.), autorka wskazuje opracowanie pod tytułem „Znaczenie procesu projektowego w tworzeniu produktu wzorniczego na podstawie studium przypadku”. A we wstępie wyjaśnia: „W mojej pracy zamierzam przedstawić projekt serii mebli przeznaczonych dla dzieci i młodzieży. Opiszę szczegółowo kolejne kroki podejmowane na każdym etapie realizacji projektu. Szczególną uwagę poświęcę fazie badawczej, którą - w moim przekonaniu - należy uznać za kluczowy element całego procesu.” Z powyższego wynika, że ocenie podlega jednak projekt serii mebli ze szczególnym zwróceniem uwagi na przebieg procesu projektowania i wdrażania – a nie, jak by wynikało z brzmienia tematu sam proces projektowy w rozumieniu metodologicznym. To wyjaśnienie wydało mi się niezbędne, aby być w zgodzie z przywołaną na wstępie ustawą (art.219 pkt 1.2) c)). Dokumentacją recenzowanego dzieła jest więc podstawowa część tomu pt. Autoreferat, w szczególności rozdziały (części) Wstęp, Studium przypadku, Wnioski i Poślowie.

„Kluczem do udanego projektu jest głębokie zrozumienie, czego tak naprawdę oczekuje użytkownik, oraz przeprowadzenie odpowiednich badań, które pozwolą na właściwe zdefiniowanie problemu, barier i zagrożeń. Bez tego etapu, podejmowanie się jakiegokolwiek projektu w moim odczuciu nie przyniesie jakościowych rezultatów. (...) W przypadku projektowania produktów, znaczenie

badan jest nieocenione - nie chodzi tylko o analizę estetyki, ale przede wszystkim o funkcjonalność, ergonomię i potrzeby użytkowników.” - pisze autorka już we wstępie. Nic dodać, nic ująć. Rola recenzenta w moim przekonaniu sprowadza się więc do „sprawdzenia”, czy w swojej pracy zawodowej Kandydatka postępuje w zgodzie z własnymi deklaracjami.

Opis Dzieła rozpoczyna się dwoma krótkimi rozdziałami. „Metodyka” to bardzo skrócone opisanie zasad przebiegu procesu projektowego zgodnie z regułami User Experience Design – a więc od „zrozumienia potrzeb użytkownika”, poprzez ideację, projektowanie, prototypowanie, testowanie aż do wdrożenia. Rozdział „Struktura” natomiast wyjaśnia zasady opisu dalszych części recenzowanej pracy.

Dalej następuje część zatytułowana „Studium przypadku” z podrozdziałami Etap badawczy, Etap projektowania, Etap strategii, Etap prototypowania, II etap projektowania, Etap testowania, III etap projektowania, wreszcie Wdrożenia. To rzetelny, krok po kroku opis przebiegu procesu projektowego od zbierania wszystkimi dostępnymi metodami i z wszystkich dostępnych źródeł informacji przydatnych w realizacji zadania – nieco szalonego moim zdaniem. Stworzenie całego, kompletnego funkcjonalnie systemu mebli dla użytkownika od 6 do 18 roku życia to trudne wyzwanie. Z dużym zainteresowaniem śledziłem „sprawozdanie” projektantki z poszczególnych etapów procesu. Uwzględnianie wykazanych badaniami potrzeb użytkowników – ale i ich rodziców, którzy są wszakże decydentami przy zakupie mebli, konieczność „ogarnięcia” jednym projektem kilkudziesięciu (!) elementów, wreszcie przejście z ogromnie ciekawych pierwszych koncepcji demonstrujących nawet w nazwach funkcjonalność (skrzynki, parawany) na „przedmiotowość” (komoda, regał) to bardzo pouczający materiał. Nie miejsce tu oczywiście na szczegółowe opisy „przygód” Autorki związanych ze zmianami projektu na poszczególnych etapach jej pracy, uzgodnień ze zleceniodawcą, wprowadzaniem jego zaleceń. Każdy projektant zna te przygody, są oczywistą częścią naszego zawodu. Istotne jest jak widomo czuwanie nad ideą produktu, aby w gąszczu mniej lub bardziej koniecznych zmian nie zgubiła się ona, nie zatarła. Szczególnie w tym przypadku, gdzie pani Dominika Drezner-Ilczuk z wartości badań potrzeb użytkownika zbudowała główną tezę swojego opracowania. Po prześledzeniu całego procesu nabrałem przekonania, że ostateczna wersja projektu broni się i potwierdza tezę demonstrowaną przez autorkę cytatem z Ch. Eames’a: „Dobry projekt zaczyna się od badań. Bez zrozumienia użytkownika, nie ma mowy o tworzeniu produktów, które będą miały realną wartość.” Autorka tak rozwija tę myśl: „Dziś wiem, że projektowanie to nie tylko forma, ale przede wszystkim głębokie zrozumienie problemu i świadome decyzje oparte na rzetelnych danych.” I dalej „Zawód projektanta wiąże się dziś z odpowiedzialnością ekologiczną i społeczną, a moim celem jest uwrażliwienie studentów na tę sprawczość oraz

wyposażenie ich w narzędzia do tworzenia mądrych, przemyślanych projektów. Pracę dydaktyczną traktuję jako misję na rzecz lepszego jutra.” Chciało by się powiedzieć językiem żeglarzy „tak trzymać”.

Aktywność artystyczna, naukowa, popularyzatorska, i dydaktyczna Kandydatki.

Dzięki, co należy podkreślić, imponującemu opracowaniu edytorskiemu materiałów przygotowanych przez autorkę do oceny Wniosku, otrzymaliśmy osobny tom zatytułowany „Osiągnięcia”. „Obecnie projektowanie to mój zawód i codzienność” czytamy we wstępie do tego tomu. Składa się na to organizacja wystaw, konkursów i warsztatów, udział w wystawach, udział w jury konkursów, działalność propagująca wzornictwo (konferencje, stowarzyszenia, wydarzenia branżowe, publikacje. Do tego spisy nagród i wyróżnień, stypendiów i praktyk zagranicznych, projektów – razem 100 stron opisanych przez autorkę aktywności. Odnotujmy ten fakt bez próby różnicowania, hierarchizowania poszczególnych działań, odsyłając bliżej zainteresowanych do źródła.

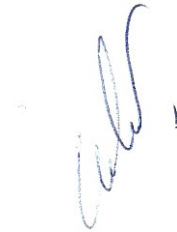
Kolejny tom materiałów to „Projekty i realizacje” zgromadzone w 4 grupach – działalności własnej (Drezner Studio), w ramach pracy w ASP w Łodzi, w OE INDUSTRY oraz w KANIEWSKI DESIGN. Szczególnie imponujący jest dorobek własnego studia p. Dominiki – robi na mnie wrażenie nie tyle z powodu ilości projektów, co ich różnorodności. To znakomity dowód na twierdzenie, z którego jestem niesłychanie dumny, że design to sposób myślenia w rozwiązywaniu problemów – nie ma znaczenia czy wyzwaniem jest miska z tarką (str 16) czy system mebli (str 9 -12).

Wreszcie tom czwarty (Autoreferat. Dydaktyka – załącznik nr 1) jak wszystkie pozostałe pięknie uporządkowany materiał traktujący o programach i pracach studenckich na trzech uczelniach - Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi, Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu oraz Uniwersytecie SWPS w Warszawie. „Wzornictwo nie tylko rozwiązuje problemy, ale kształtuje nowe sposoby myślenia, dlatego bez sztuki - rozumianej również jako projektowanie - nie ma prawdziwego rozwoju. Wierzę, że rolą wykładowcy jest nie tylko przekazywanie wiedzy, ale przede wszystkim tworzenie przestrzeni do eksperymentowania, zadawania pytań i szukania własnych rozwiązań.” pisze Kandydatka. I robi to – tworzy takie programy, realizuje je - o czym świadczą naprawdę interesujące rezultaty.

Konkluzja

Pani doktor Dominika Drezner-Ilczuk to doświadczona projektantka i pedagoga a także aktywna uczestniczka życia naszego środowiska. Wszechstronna i wyczerpująca dokumentacja aktywności - działalności artystycznej, projektowej oraz dydaktycznej, a także dokumentacja wskazanego dzieła pod tytułem

„Znaczenie procesu projektowego w tworzeniu produktu wzorniczego na podstawie studium przypadku” pozwalają mi z pełnym przekonaniem wnioskować o nadanie Pani dr Dominice Drezner-Ilczuk stopnia doktora habilitowanego (doktory habilitowanej?) w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki. Jednoznacznie stwierdzam, że przedstawione dzieło habilitacyjne spełnia wymogi określone w art. 219 ust.1 pkt.2 ustawy z dnia 20 lipca 2018. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024r. poz. 1571).

Prof. Marek Adamczewski